

ΚΕΔΕ · Επιτροπή Κυκλικής Οικονομίας & Διαχείρισης Υδάτων

Κυκλική Οικονομία & Διαχείριση Αποβλήτων: Η Πραγματική Εικόνα της Χώρας

Κωνσταντίνος Ζέρβας
Πρόεδρος Επιτροπής Κυκλικής Οικονομίας & Διαχείρισης Υδάτων, ΚΕΔΕ

18η Πανελλήνια Σύνοδος Φο.Δ.Σ.Α.
Κέρκυρα, 3–5 Ιουλίου 2026

paper-press · v1.0.0

Αντικειμενική αποτύπωση της εικόνας της χώρας

Κυκλική χρήση υλικών

Ελλάδα 5,2% — ΕΕ 12,2%

6η από το τέλος στην ΕΕ

Ανακύκλωση συσκευασιών

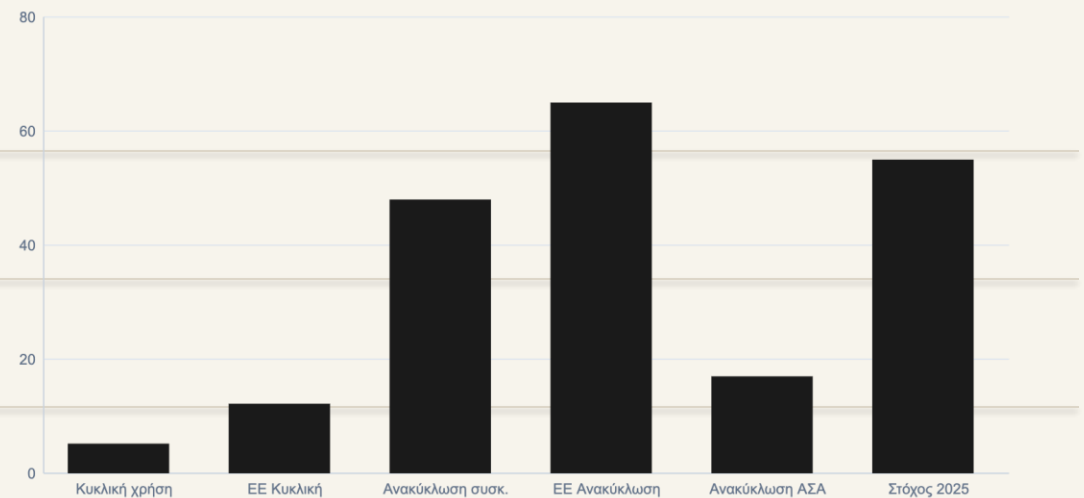
Ελλάδα 48% — ΕΕ 65%

Ταφή ΑΣΑ

78% — Στόχος 2035: ≤10%

Ανακύκλωση ΑΣΑ

16–17% — Στόχος 2025: 55%

Απόσταση ~40 ποσοστιαίων μονάδων από τους ευρωπαϊκούς στόχους

Τα έργα υποδομής: Σχεδιασμός vs Πραγματικότητα

43 ΜΕΑ/ΜΕΒΑ στον σχεδιασμό

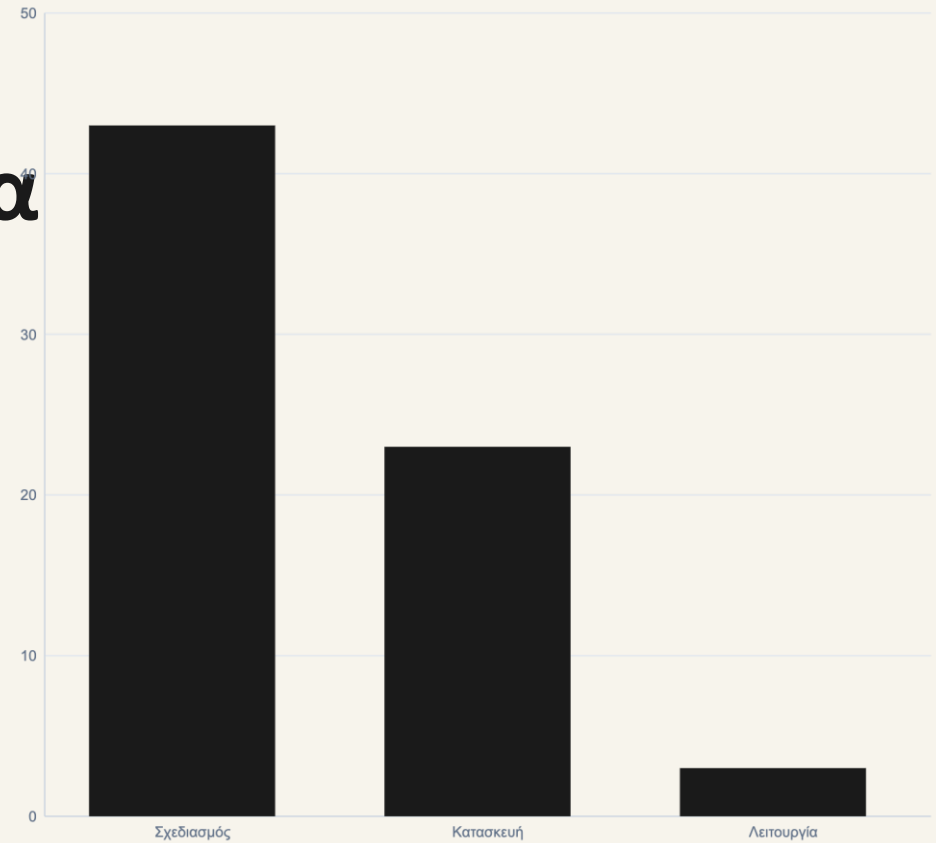
23 υπό κατασκευή

Μόλις 3 ΜΕΑ σε πλήρη λειτουργία

Αττική (50% αποβλήτων) σε αδιέξοδο

Κεντρική Μακεδονία: 18 μήνες αναμονή χρηματοδότησης

Έργα ώριμα, φορείς έτοιμοι —
η χρηματοδότηση καθυστερεί.

ΜΕΑ / ΜΕΒΑ — κατάσταση υλοποίησης

Τα κονδύλια του ΠΕΚΑ 2021–2027

3,6 δισ. €

Συνολικός προϋπολογισμός ΠΕΚΑ

582 εκατ. € για ΜΑΑ και προσαρμογή ΜΕΑ

155 εκατ. € για ολιστικά προγράμματα χωριστής συλλογής

⚠ Κίνδυνος απώλειας κονδυλίων λόγω κανόνα n+3

Συμπέρασμα

Κρίσιμη η επιτάχυνση απορρόφησης για την αποφυγή απωλειών

Το τέλος ταφής: Μια ατέρμονη περιπέτεια

Κλιμάκωση: 35€/τόνο σήμερα → 55€/τόνο το 2027

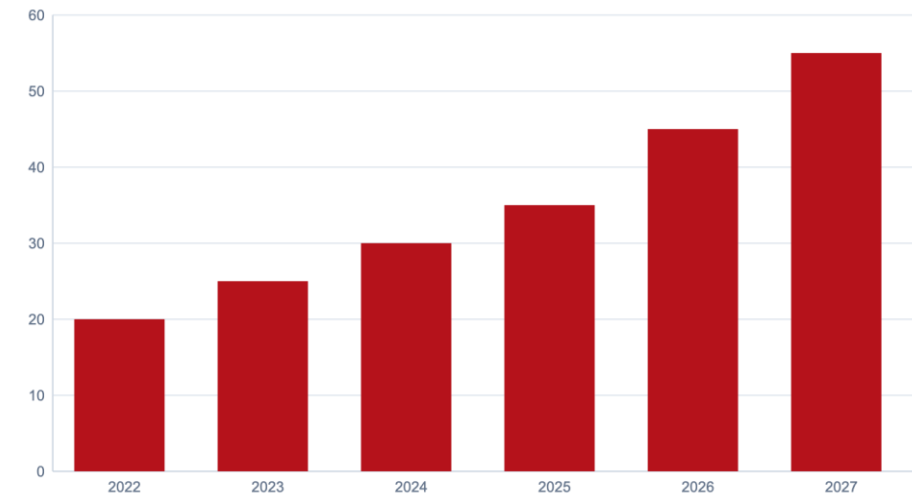
Καυστέρηση επιστροφής 70 εκατ. € σε 233 Δήμους
(1,5–2 έτη)

Μεταφορά πόρων απευθείας στον ΕΟΑΝ

Εκκρεμής προσφυγή ΚΕΔΕ & 164 Δήμων στο ΣτΕ

**Το τέλος ταφής λειτουργεί ως εισπρακτικό μέτρο,
όχι ως κίνητρο κυκλικής οικονομίας.**

Εξέλιξη τέλους ταφής (€/τόνο)

Η καταδίκη από το ΔΕΕ

Απόφαση C-600/19

Απόφαση C-600/19 (Ιούνιος 2022) για μη συμμόρφωση της Ελλάδας με την Οδηγία-Πλαίσιο για τα Απόβλητα.

Ημερήσιο πρόστιμο

Συνεχιζόμενη επιβολή ημερήσιου προστίμου έως πλήρους συμμόρφωσης.

Επιβάρυνση

Το κόστος επιβαρύνει άμεσα πολίτες, Δήμους και Φο.Δ.Σ.Α.

Συμπέρασμα

Η αδράνεια μεταφράζεται σε άμεση οικονομική ζημία για την κοινωνία.

Κάθε ημέρα αδράνειας = νέο πρόστιμο σε βάρος της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το DRS: Κακό παράδειγμα κυβερνητικής αδράνειας

Αρχική προθεσμία 1/1/2023 — νέα προθεσμία 1/12/2025

DRS Hellas AE: Σύσταση Οκτώβριο 2025 — μηδενική εγκατάσταση RVM

Ευρωπαϊκός φόρος πλαστικού: 800 € / τόνο

Δυνατότητα αύξησης ανακύκλωσης: από 38% σε >90%

---

3 χρόνια χαμένου χρόνου και απώλεια πόρων

Συμπέρασμα

Βιοαπόβλητα & Καφέ Κάδος

Αποτελούν 30–40% των αστικών αποβλήτων

Στόχος ΕΣΔΑ: 30% χωριστή συλλογή έως 2030

Πραγματικότητα: <5% συλλογή, ελάχιστες ΜΕΒΑ

Μεθάνιο: 28× ισχυρότερο από CO₂

Αποτυχία στην αξιοποίηση
του μεγαλύτερου ρεύματος αποβλήτων

<5%

πραγματική συλλογή
βιοαποβλήτων σήμερα

28×

ισχυρότερο το μεθάνιο
από το CO₂

«Πληρώνω Όσο Πετάω»: Εξαγγελία χωρίς εφαρμογή

Θεσμοθετημένο εργαλείο, πρακτικά ανενεργό

Περιορισμένα πιλοτικά προγράμματα

Έλλειψη κεντρικής καθοδήγησης και χρηματοδότησης

Ελλάδα: Σχεδόν μοναδική χώρα ΕΕ

Συμπέρασμα: Χωρίς κίνητρα,

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΡΑΥΤ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΕΕ (2024)

Ποσοστό δήμων με ενεργό ΡΑΥΤ (εκτίμηση ΕΕΑ / Eurostat 2024)

Η ΕΕΑΑ: Σύμμαχος αιχμάλωτος γραφειοκρατίας

95% του εθνικού αποτελέσματος ανακύκλωσης συσκευασιών

Έσοδα 28 εκατ. €/έτος — πολύ χαμηλότερα από ευρωπαϊκά πρότυπα

Μετακύλιση 100% του κόστους στους Δήμους

Εισφοροδιαφυγή: Εκατοντάδες χιλιάδες τόνοι εκτός συστήματος

Συμπέρασμα: Ανάγκη αναδιάρθρωσης του μοντέλου των ΣΣΕΔ

ΑΕΚΚ & Ογκώδη: Το «αφανές» ρεύμα

ΑΕΚΚ: 25–30% συνόλου αποβλήτων — στόχος 70% ανάκτησης μη επιτευχθείς

Παράνομη διάθεση σε δάση και ρέματα

Ογκώδη: 5–10% ανακύκλωση — έλλειψη ΣΣΕΔ για στρώματα

Απαιτείται αυστηρότερος έλεγχος
και οργάνωση των ρευμάτων

25–30%

των αποβλήτων είναι ΑΕΚΚ

5–10%

ανακύκλωση ογκωδών

ΦοΔΣΑ Ιονίων Νήσων: Παράδειγμα και προκλήσεις

Συμπληρωματικές συμβάσεις για ΜΑΑ σε Κεφαλονιά και Ζάκυνθο

Λειτουργία εγκατάστασης Λίβα Ζακύνθου

ΑΝΑΚΕΜ ΑΕ: Μία από τις λίγες μονάδες ΑΕΚΚ

21 χρόνια μετά τον πρώτο σχεδιασμό,
ακόμη σε μετατροπές ΜΕΑ σε ΜΑΑ

Η πρόοδος στα Ιόνια αναδεικνύει τις χρόνιες καθυστερήσεις

21

χρόνια αναμονής

από τον πρώτο σχεδιασμό
έως σήμερα

Η ΡΑΑΕΥ: Θετική αλλά με αδυναμίες

Πιστοποίηση 13/14 Φο.Δ.Σ.Α.

Περιορισμένη στελέχωση και έλλειψη πλαισίου κυρώσεων

Απουσία δεσμευτικού τιμολογιακού πλαισίου

Συμπέρασμα

**Η ΡΑΑΕΥ χρειάζεται ενίσχυση
για να γίνει πραγματικός ρυθμιστής**

Ενεργειακή αξιοποίηση (WtE): Εξαγγελία χωρίς υλοποίηση

Σχέδιο ΥΠΕΝ

6 μονάδες προγραμματισμένες — 0 δημοπρατήσεις

Ευρωπαϊκή πραγματικότητα

500+ μονάδες WtE σε 23 κράτη-μέλη της ΕΕ

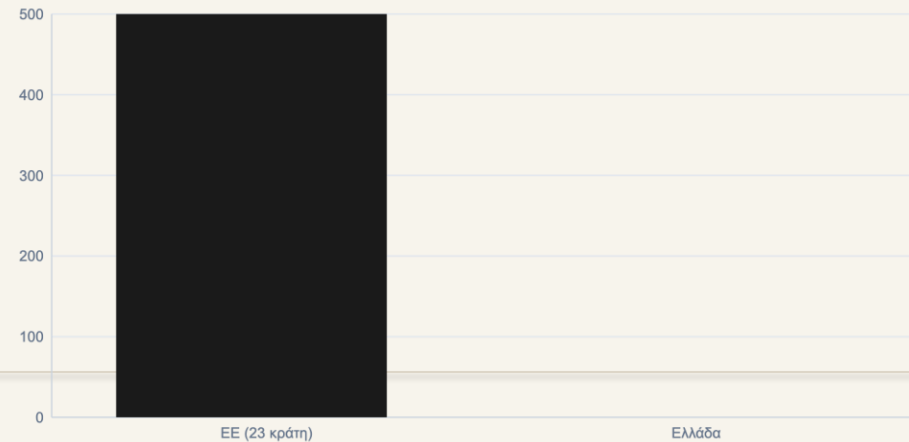
Ελλάδα

0 μονάδες

Συμπέρασμα

Απώλεια δυνατότητας αξιοποίησης
υπολειμμάτων για παραγωγή ενέργειας

WtE μονάδες ΕΕ vs Ελλάδα

Συγχωνεύσεις Φο.Δ.Σ.Α.:

Πρόταση για ενιαίους Φο.Δ.Σ.Α. ανά περιφέρεια

Ομόφωνη αντίθεση ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδας

Ανάγκη για μελέτες βιωσιμότητας και διαβούλευση

Η βίαιη ενοποίηση χωρίς σχέδιο απειλεί τη λειτουργικότητα

Συμπέρασμα

| Νέος Κώδικας Αυτοδιοίκησης: Κίνδυνος «ξηλώματος»

Κίνδυνος κατάργησης του υφιστάμενου δικτύου Φο.Δ.Σ.Α.

Απειλή για την τεχνογνωσία και τις τοπικές ιδιαιτερότητες

Ανάγκη σεβασμού στη συνέχεια των ώριμων έργων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η μεταρρύθμιση πρέπει να ενισχύει, όχι να αποδυναμώνει

Οι 14 διαχρονικές θέσεις της ΚΕΔΕ:

1. Σταθερό θεσμικό πλαίσιο για τους Φο.Δ.Σ.Α.
2. Εθνικό σχέδιο επιτάχυνσης των ΜΕΑ/ΜΑΑ/ΜΕΒΑ
3. Καθολική εφαρμογή του «Πληρώνω Όσο Πετάω»
4. Αναδιαμόρφωση των ΣΕΔ (Συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης)
5. Πρόγραμμα ενεργειακής αξιοποίησης βιοαερίου και υπολειμματικών αποβλήτων.
6. Πλήρης ανταποδοτικότητα του τέλους ταφής
7. Ουσιαστική διαβούλευση για τις συγχωνεύσεις
8. Σεβασμός στην τεχνογνωσία και τα ώριμα έργα του υφιστάμενου δικτύου Φο.Δ.Σ.Α.
9. Ισχυρή στελέχωση και χρηματοδότηση της ΡΑΑΕΥ
10. Άμεση εφαρμογή του DRS.
11. Πανελλαδικό δίκτυο καφέ κάδου και ΜΕΒΑ.
12. Αναδιάρθρωση της ΕΕΑΑ - καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.
13. Υλοποίηση των 6 μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης.
14. Αντιμετώπιση του «αφανούς» ρεύματος των ΑΕΚΚ και των ογκωδών απορριμμάτων.

|| Τι ζητά η ΚΕΔΕ: 4 άμεσες προτεραιότητες

---

1) Ολοκλήρωση ΜΕΑ/ΜΑΑ/ΜΕΒΑ έως τέλος 2027

2) Μέγιστη απορρόφηση κονδυλίων ΠΕΚΑ

3) Καθολικό ΠΟΠ, καφέ κάδος
& ανταποδοτικότητα τέλους ταφής

4) Σεβασμός στην Αυτοδιοίκηση και τη διαβούλευση

Η κυκλική οικονομία δεν είναι πολυτέλεια — είναι αναγκαιότητα.